

kultur & fritid

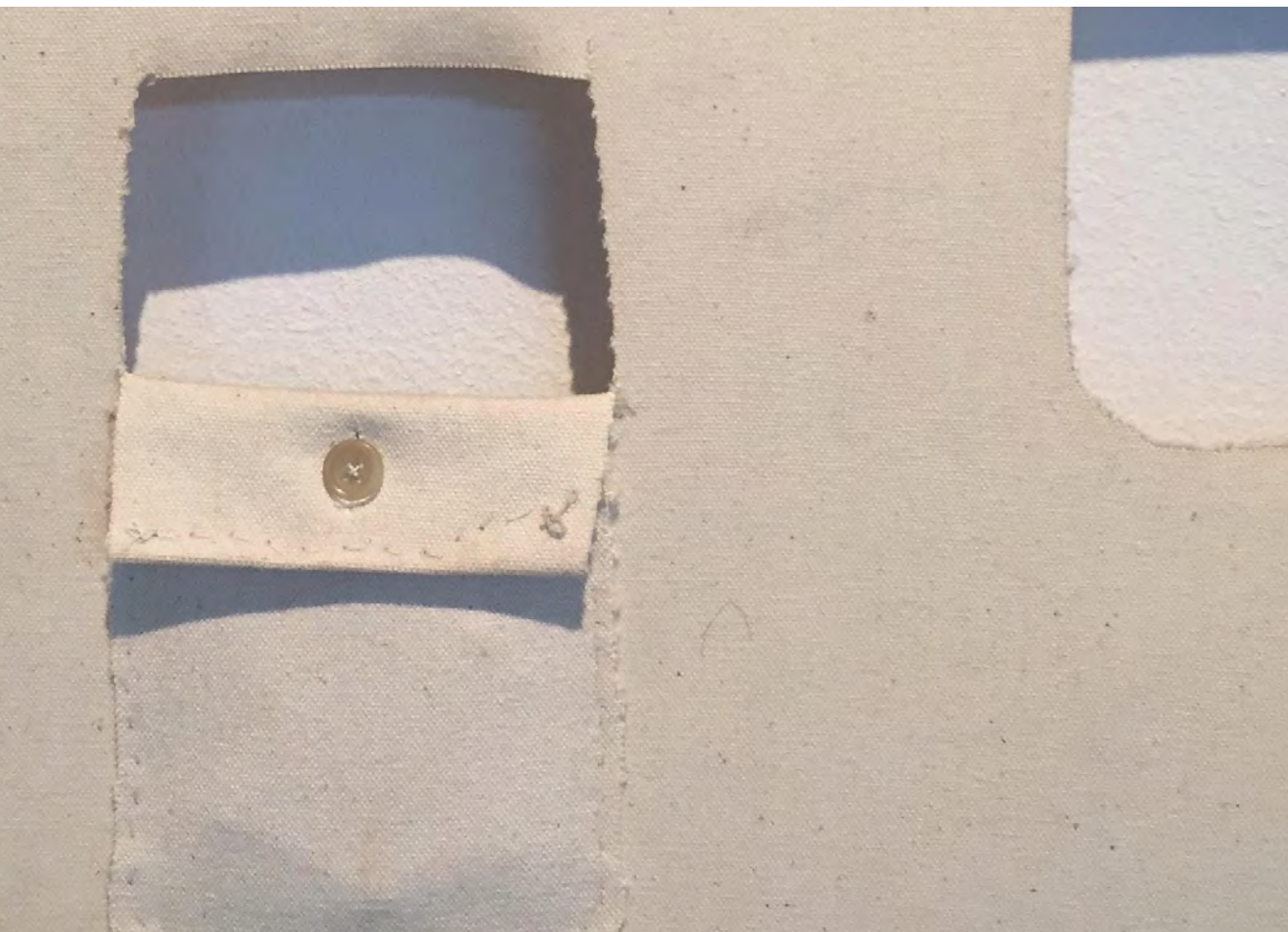
Tidsskriftet Folkeoplysning udgives af Fritid & Samfund

1

2019

I fokus

På mål for frivilligheden

Indhold i nr. 1/marts 2019

Aarhus som Europæisk Frivillighedstad 2018 – tilbageblik på et år fyldt med nye perspektiver og læring [4](#)

Af Camilla Fabricius, 1. viceborgmester i Aarhus Kommune

Søren Gøtzsches lovbrevkasse

Golfklubber og tilskud [9](#)

FRIVILLIGmatch Frederiksberg

Det skal være nemt at blive frivillig [10](#)

Af Bibi Agger, frivillighedskoordinator i Frederiksberg Kommune

Ingredienser til en mere mangfoldig folkeoplysning [18](#)

Af Celia Skaarup, udviklingskonsulent i Dansk Folkeoplysnings Samråd

Frivillighed på tværs af Rudersdal [22](#)

Af Kristina Dyrlund, kultur- og frivillighedskonsulent i Rudersdal Kommune

Workshop 3. juni 2019 om Folkeoplysningsloven [30](#)

Hvilke problemer kan der være med at tolke den?

Arrangør Fritid & Samfund

Fritid & Samfund vil hjælpe med lovtolkninger

Det kan i dag være svært at få hjælp og sparring til, hvordan man kan tolke folkeoplysningsloven i forbindelse med konkrete sager om bl.a. tilskudsmodeller, brugen af lokaler og anlæg, godkendelse af folkeoplysende foreninger m.v., fordi hverken Kulturministeriet eller Kommunernes Landsforening ønsker at påtage sig denne vejledningsrolle.

Som følge af denne manglende rådgivning har Fritid & Samfund besluttet, at vi vil hjælpe vores medlemmer med denne opgave. Årsagen til at vi kan tilbyde denne hjælp, er, at vi i foreningen siden *lov om støtte til folkeoplysning* afløste den daværende *fritidslov* i 1991 har opsamlet mange erfaringer med, hvordan man kan tolke loven, samt hvordan den kan bruges på den mest hensigtsmæssige måde ud fra de forskellige kommunale forudsætninger og behov. Derfor råder vi i vores interne netværk over en række ressourcepersoner, der har det nødvendige overblik over lovgivningen, over hvilke intentioner der har ligget bag de forskellige paragraffer, samt hvad der har været af konkrete problemer i kommunerne med enkeltstager.

Det er dog vigtigt for os at understrege, at den hjælp, vi kan tilbyde, kun er vejledende. Vi kan således ikke påtage os et juridisk ansvar i forbindelse med en forkert eller vildledende rådgivning.

Det første initiativ i Fritid & Samfunds nye vejledningsrolle er afholdelse af en workshop om lovtolkninger, og hvordan man kan bruge folkeoplysningsloven på den mest hensigtsmæssige måde (se nærmere beskrivelse af workshoppen på side 30). Desuden vil vort tidskrift hver gang indeholde en „lovbrevkasse“, hvor der bliver mulighed for at stille spørgsmål både om folkeoplysningsloven og i relation til andre lovgivninger med betydning for de folkeoplysende foreninger.

Det er vort håb, at der fra medlemmernes side vil blive taget godt imod dette initiativ, og at det kan bidrage til at give bedre rammer og mindre bureaukrati for det frivillige foreningsarbejde og dermed styrke de forpligtende fællesskaber i lokalsamfundet.

Frederik Hansen, formand
Steffen Hartje, sekretariatsleder

Aarhus som Europæisk Frivillighedstad 2018 – tilbageblik på et år fyldt med nye perspektiver og læring

AF CAMILLA FABRICIUS, 1. viceborgmester, Magistratsmedlem, fmd. for Økonomiudvalget i Aarhus Kommune.

Hun er forperson for Udvalget for frivillighed og samskabelse (§ 17, stk. 4-udvalg), der er nedsat i forbindelse med, at Aarhus Kommune var [Europæisk Frivillighedstad 2018](#). Udvalget er nedsat fra maj 2017 til og med marts 2019.

I 2018 var Aarhus Europæisk Frivillighedstad. En titel der hvert år tildeles en by, der gør en særlig indsats for at understøtte frivillighed og medborgerskab. Titlen uddeles af paraply-interesseorganisationen for frivilligcentre i hele Europa, European Volunteer Centre.

Titlen og året stod på mange måder i kontrast til dets langt mere kendte forgænger – Kulturhovedstad 2017. Det gælder både i forhold til opmærksomheden omkring titlen og forbruget af ressourcer forbundet med afviklingen af året.

Med titlen som Frivillighedstad følger således ingen penge, og indholdet for året skal i høj grad defineres af byen selv. Som forperson for Aarhus Kommunes udvalg for frivillighed og samskabelse har jeg – sammen med en række kolleger fra Aarhus Byråd, repræsentanter for civilsamfund, uddannelsesverdenen og erhvervslivet – haft fornøjelsen af, at være med til at definere indholdet for året. De erfaringer vil jeg gerne dele med læseren af *kultur & fritid* her.

DET HAR HANDELT OM LÆRING OG INSPIRATION

Hvis jeg skal se tilbage og forsøge at summere året op med få ord, så må det være med ordene *'læring'* og *'inspiration'*. For året har i sandhed været lærerigt, hvor foreninger, frivillige, medborgere, kommune og mange andre organisationer er rykket sammen i bussen for at dele alt lige fra de gode erfaringer og fortællinger, der varmer om hjertet, til de svære udfordringer og problemstillinger, der giver dybe panderynker.

Med året som Frivillighovedstad 2018 har vi kort sagt haft et mål om, at vi – i fællesskab – skal gøre det *nemt, sjovt og tilgængeligt* at være frivillig og bidrage som medborger i Aarhus.

Årets mange erfaringer og indsigter kulminerede på FN's Internationale Frivilligdag, onsdag den 5. december, hvor der blev sat et fælles punktum for året ved en afslutningskonference med 350 deltagere fra civilsamfund, den offentlige sektor, erhvervsliv og mange andre. I den forbindelse offentliggjorde vi otte anbefalinger til at styrke frivillighed i fremtiden.

ANBEFALINGER TIL FRIVILLIGHED I FREMTIDEN

De otte anbefalinger bygger på årets erfaringer og peger fremad mod handlinger, der følger målet om at gøre det nemt, sjovt og tilgængeligt at være frivillig og medborger i Danmark. Det er anbefalinger til den enkelte borger, til organisationer og frivillige foreninger, til kommuner, regioner, stat og til politikere og beslutningstagere.

En uddybning af de otte anbefalinger kan læses i boksen på side 6 og anbefalingerne i deres fulde længde findes i udgivelsen '[Frivillighed i Fremtiden](#)' på frivillighovedstad.dk under 'Viden og læring'. Fremfor at gennemgå anbefalingerne en for en vil jeg her dykke ned i en af dem, der er særlig interessant for læsere af *kultur & fritid* – det er anbefaling nummer 5: Gentænk finansiering og støttestrukturer.

Anbefalingen har rod i en af de problemstillinger, der har fyldt meget det seneste år; forskellene i de økonomiske støttestrukturer for det folkeoplysende område på den ene side og det sociale område på den anden side.

Kort fortalt – og sat lidt på spidsen – er støttestrukturen inden for det folkeoplysende område i høj grad bundet op på aktivitets- og medlemsstøtte, mens støtten inden for det sociale område i høj grad er bundet op på udviklingsmidler. For mange foreninger inden for det folkeoplysende område giver dette en driftsmæssig sikkerhed, da deres relativt faste medlemskab sikrer en stabil driftsstøtte, og for mange sociale foreninger giver det gode udviklingsmæssige forudsætninger.

Begge dele har sine klare fordele, men behovet for at understøtte udvikling og drift eksisterer inden for begge områder. I løbet af året har vi således oplevet, at man inden for begge områder efterspørger nye muligheder i støttestrukturen, der peger mod henholdsvis mere udviklings- og driftsstøtte. Måden, hvorpå de to områder understøttes og tildeles midler, kan altså med fordel nytænkes til gavn og gensidig læring for både det folkeoplysende og sociale område.

8 anbefalinger til frivillighed i fremtiden

I forbindelse med afslutningen på Aarhus som Europæisk Frivillighovedstad 2018 blev der udgivet en vidensopsamling med otte anbefalinger til at styrke frivillighed i fremtiden. Anbefalingerne peger fremad mod handlinger, der skal gøre det nemt, sjovt og tilgængeligt at være frivillig i Danmark. Det er anbefalinger til den enkelte borger, organisationer og frivillige foreninger, kommuner, regioner, stat og politikere.

Anbefaling 1: Del dit fællesskab

Del dit fællesskab handler om, hvordan eksisterende fællesskaber kan blive endnu bedre til at åbne sig, invitere ind og dele fællesskaberne med hinanden.

Anbefaling 2: Gør det nemt og tilgængeligt at komme ud af ensomhed og ind i fællesskabet

Der er behov for at ændre og skabe nye rammer i vores foreningsstrukturer, som kan rumme dem, der er uden for fællesskabet og som har brug for, at nogen rækker hånden ud til dem.

Anbefaling 3: Dannelse og uddannelse i medborgerskab

Det er centralt, at vi alle insisterer på, at vi selv og fremtidige generationer ser medborgerskab som en del af vores dannelse som mennesker.

Anbefaling 4: Anerkend de mange forskellige typer af frivillighed

Der skal være plads til alle typer frivillighed, da de hver især bidrager til et stærkt civilsamfund. Samtidig skal potentialerne i mangfoldigheden dyrkes, så der skabes grobund for læring og samskabelse på tværs.

Anbefaling 5: Gentænk finansiering og støttestrukturer

Vi skal skabe simple finansierings- og støttestrukturer lokalt og nationalt med en tydelig sondring mellem, hvornår der tildeles midler til drift, og hvornår der tildeles midler til udvikling.

Anbefaling 6: Skab en tydelig indgang for frivillighed og medborgerskab

Civilsamsfundsaktører og den offentlige sektor efterspørger redskaber til at skabe større synlighed om alt det, de kan. Derfor er der behov for at skabe fælles indgange og platforme på tværs af aktører og områder.

Anbefaling 7: Del ressourcer, faciliteter og viden

Deleøkonomi er en konkret måde, hvorpå et stærkt civilsamfund kan bevæge sig mod nye veje til velfærd og vækst i fællesskab.

Anbefaling 8: Risikovillighed

Der er behov for en øget risikovillighed for at opnå nye veje til velfærd og finde fælles arenaer mellem civilsamfund, offentlige aktører og erhvervsliv.

TO OMRÅDER MED SAMME MÅL

Sondringen mellem det folkeoplysende og det sociale område og de forskelle i støttestrukturer mv. som følger heraf, bunder i en historisk og – i min verden – forældet opfattelse i det offentlige.

Inden for det folkeoplysende område betragtes frivillige fællesskaber som et mål i sig selv. Det er for eksempel målet for den lokale idrætsforening at dyrke idræt i fællesskab. For det frivillige fællesskab inden for det sociale område opfattes fællesskabet dog ikke som målet, men rettere som midlet til at opnå et andet mål. Tag for eksempel den sociale forening, der tilbyder et værested for socialt udsatte, sådan et fællesskab betragtes som et middel til at få de socialt udsatte borgere videre i livet.

Denne helt grundlæggende forskel kommer så til udtryk gennem støttestrukturen. Når målet for den ene slags foreninger er fællesskabet i sig selv, tildeles støtten med fokus på at understøtte fællesskabets videre overlevelse – derfor driftsstøtten til det folkeoplysende område. Når målet for den anden slags foreninger indebærer, at medlemskabet af den frivillige forening ses som noget midlertidigt, tildeles støtten med fokus på denne midlertidighed – derfor udviklingsstøtten til det sociale område.

Jeg mener ikke, at denne forskel i opfattelsen mellem det sociale og folkeoplysende område stemmer overens med virkeligheden i dag. På den ene side er målet for værestedet for socialt udsatte jo netop at skabe et rum og fællesskab, hvor udsatte borgere kan få et pusterum og nogle at snakke med. På den anden side kan fodboldklubben, der er placeret i det socialt udsatte område, være en vej for udsatte unge ud af kriminalitet.

Og årsagen til dette er, at det i bund og grund handler om det samme – nemlig fællesskab og medmenneskelig og om at gøre noget godt for sig selv og for andre.

VI SKAL IKKE BARE BLANDE DET HELE SAMMEN

Jeg vil gerne pointere, at dette ikke skal ses som et ønske om at feje det stående af bordet og blande det hele sammen. Det er altså ikke et ønske om at blande de poser af penge, der gives til de to områder, sammen. Men rettere et ønske om, at vi i fællesskab sætter os ned og ser på, hvad vi kan lære af hinanden, og hvad det mere konkret kalder på af ændringer i de rammer og strukturer, der er opstillet for det folkeoplysende og sociale område.

Det er i hvert fald en af de læringspunkter, som vi har taget med os fra Aarhus' år som Europæisk Frivillighovedstad 2018. Og det har givet anledning til, at vi i Aarhus Kommunes udvalg for frivillighed og samskabelse anbefaler Aarhus Byråd til at invitere til dialog med en række hovedorganisationer inden for de to områder, hvor de økonomiske støttestrukturer nytænkes på tværs af det folkeoplysende og sociale område. Samt at se på, med afsæt i denne dialog, hvorvidt Aarhus Kommune kan udgøre en øvebane, hvor nye støtte-

strukturer afprøves og evalueres i en forsøgsperiode.

Afslutningsvist vil jeg igen opfordre til at se uddybningen af de otte anbefalinger fra året, som, udover at kunne læses i tekstboksen på side 6, kan findes i deres fulde længde i udgivelsen 'Frivillighed i Fremtiden' på frivillighovedstad.dk under 'Viden og læring'. ■

Til glæde for andre

Formidling af viden fra Frivillighovedstadsåret 2018 i Aarhus

På hjemmesiden for [Frivillighovedstadsåret](#) kan man finde informationer om, hvad der skete i løbet af Frivillighovedstadsåret 2018. De forskelligartede aktiviteter vil være af interesse for fritids- og foreningsliv, hos frivilligcentre og i kommunernes arbejde med frivillighed. Under hjemmesidens punkt [Viden og læring](#) kan man for eksempel hente publikationen *Frivillighed i fremtiden. Viden og anbefalinger fra Europæisk Frivillighovedstad Aarhus 2018*.

Frivillighed i fremtiden er en gennemgang af ambitionerne for Frivillighovedstadsåret, en uddybning af de 8 anbefalinger, der er omtalt i artiklen *Aarhus som Europæisk Frivillighovedstad 2018 – tilbageblik på et år fyldt med nye perspektiver og læring* af Camilla Fabricius. Hver anbefaling er suppleret med en række gode historier og initiativer fra fx forenings- og fritidslivet, det frivillige sociale område og andre dele af civilsamfundet i Aarhus Kommune. Det er inspirerende eksempler på frivillige aktiviteter og samskabelser i Aarhus Kommune.

lh

Søren Gøtzsches lovbrevkasse

I lovbrevkassen bliver der mulighed for at stille spørgsmål både om folkeoplysningsloven og i relation til andre lovgivninger med betydning for de folkeoplysende foreninger. Send spørgsmålene til følgende mailadresse: fritid@fritid-samfund.dk

Søren Gøtzsche arbejder som konsulent i Furesø Kommune og er medlem af Fritid & Samfunds bestyrelse.

Golfklubber og tilskud

Jeg modtager ofte spørgsmål om, hvordan kommunerne forholder sig til golfklubber og tilskud. Er de godkendte som folkeoplysende, og yder kommunen tilskud til driften af golfbanen?

Det drejer sig i bund og grund om, hvorvidt klubben opfylder foreningsbegrebet i lovens § 4, stk. 3 om formål og vedtægter, samt kravet om almennyttige aktiviteter efter § 5, stk. 3.

Golf er i udgangspunktet en idræt og omfattet af formålsbestemmelsen i § 14, stk. 2. Det betyder, at foreningen kan modtage aktivitetstilskud til børn og unge, samt at en kommunal golfbane skal stilles vederlagsfrit til rådighed for golfklubben, eller/og klubben kan modtage lokaletilskud til egne eller lejede faciliteter.

Man skal dog også lige være opmærksom på, at kommunen ikke er forpligtet til at yde lokaletilskud til udendørsanlæg. Kommunen er også kun forpligtet til at yde lokaletilskud til den del af driftsudgifterne, der vedrører folkeoplysende aktiviteter for børn og unge under 25 år. Der er således ingen forpligtelse til at yde lokaletilskud til restaurant, administrationslokaler, depot, værksted, bagskabe, shoppen m.v., ligesom andelen af voksenmedlemmer fradrages.

Reelt er der således kun tale om relativt beskedne lokaletilskud, som kommunen er forpligtet til at betale. Langt de fleste tilskud, som kommunerne yder til golfklubber, er således et udtryk for en lokal politisk beslutning om at yde et frivilligt tilskud.

Man skal være sikker på, at der er tale om en reel selvstændig klub. Der er stadig klubber, der ejes af privatpersoner eller firmaer, og hvor klubben i praksis ikke har nogen lokaleudgifter, men hvor driften finansieres af medlemsbidraget til ejeren.

Hvis golfklubben – eller andre typer af idrætsforeninger – selv ejer grunden, kan kommunen fritage klubben for grundskyld efter ejendoms-skattelovens § 8 b).

Søren Gøtzsche

FRIVILLIGmatch Frederiksberg

Det skal være nemt at blive frivillig

AF **BIBI AGGER**, specialkonsulent/frivillighedskoordinator i [Frederiksberg Kommune](#)

Frederiksberg Kommune har i mange år arbejdet aktivt med at understøtte og fremme frivillighed i byen. I 2013 blev der vedtaget en tværgående Frivillighedsstrategi, som i 2016 blev opdateret og tilpasset til [Frederiksberg Frivillighedspolitik](#).

Med budgetaftalen for 2016 afsatte kommunalbestyrelsen midler til at ansætte en tværgående frivillighedskoordinator i 3 år. Partierne ønskede at stimulere det frivillige arbejde på Frederiksberg, og koordinatoren skulle blandt sine primære opgaver være kommunens fysiske indgang for borgere, der ønsker at gøre en frivillig indsats i byen samt sikre vidensdeling og sparring områderne imellem i kommunen med afsæt i kommunens frivillighedspolitik.

KORT OM FREDERIKSBERG FRIVILLIGHEDSPOLITIK

Frivillighedspolitikken gælder for hele kommunen på tværs af alle fagområder med tilhørende institutioner. Med politikken vedtagelse i 2016 blev det besluttet, at udmøntningen af konkrete handletiltag afledt af politikken forankres sektorvis i regi af de enkelte fagudvalg.

Frivillighedspolitikken fire fokusområder er:

- Vi vil udbrede frivilligheden på Frederiksberg
- Vi vil skabe klare rammer for den frivillige indsats i forhold til den faglige indsats
- Vi vil gøre det nemt at være frivillig på Frederiksberg
- Vi vil synliggøre og anerkende den frivillige indsats.

I marts 2016 blev jeg ansat som frivillighedskoordinator. Det var første gang, at Frederiksberg fik en tværgående ressource på frivillighedsområdet. Stillingen er organisatorisk placeret på Hovedbiblioteket under Kultur- og Fritidsudvalget. Denne placering understøtter ikke kun frivillighedspolitikken,

men også kommunens vision for sit biblioteksvæsen, idet biblioteket ses som drivkraft for medborgerskab.

FRIVILLIGMATCH FREDERIKSBERG

Der findes i dag 68 frivilligcentre fordelt på 65 af landets kommuner. En af frivilligcentrenes opgaver er typisk at formidle kontakt mellem frivillige og borgere til foreninger og forskellige frivillig initiativer og lokale foreninger. Frederiksberg Kommune er en af de danske kommuner, som ikke har et frivilligcenter. Samtidigt har kommunens frivillighedspolitik som mål, at de frivillige aktører oplever, der er nem adgang til kommunen, og at byens borgere oplever, at det er nemt at komme i gang som frivillig på Frederiksberg. Derfor besluttedes det, at frivillighedskoordinatoren skulle udvikle og etablere en rådgivningsfunktion ved navn FRIVILLIGmatch Frederiksberg.

FRIVILLIGmatch retter sig primært mod borgere, som er interesserede i at lave frivilligt arbejde, men er i tvivl om, hvordan de kommer i gang, eller hvilke muligheder der findes i byen, og som ikke er vant til at bruge internettet i deres søgen. Borgerne tilbydes gennem FRIVILLIGmatch Frederiksberg mulighed for at komme til en individuel afklarende vejledningssamtale med frivillighedskoordinatoren – altså mig. Samtalerne foregår på Hovedbiblioteket, hvor jeg også har kontor.

I vejledningerne taler vi om borgernes ønsker og deres forventninger til et frivilligt arbejde. Derefter hjælper jeg typisk med en introduktion til frivillighedsportalen og de andre muligheder, der er på Frederiksberg for at blive frivillig. Det kan både være frivilligt arbejde i en af byens mange frivillige foreninger eller lokale kommunale institutioner, og det kan være inden for socialområdet, idræt, kultur, miljø, flygtninge og børne-unge området. Vi tager udgangspunkt i borgerens interesse, og hvor der konkret findes muligheder. Nogle borgere har også brug for at få hjælp til at rette henvendelse til det pågældende sted, og så kan jeg også være med til det.

FREDERIKSBERG FRIVILLIGHEDSPORTAL

I vejledningssamtalerne er [frivillighedsportalen](#) et af mine vigtigste redskaber. Frederiksberg Kommune har siden 2014 haft en frivillighedsportal, som er en tværgående elektronisk portal til profilering og kommunikation om frivillighed i Frederiksberg. Her er relevant viden omkring frivillighed tilgængelig for byens borgere, virksomheder, foreninger og kommunale institutioner, der kan søge information og inspiration omkring frivillighed på portalen ([frivillighed.frederiksberg.dk](#)). Portalen skaber en nemmere adgang til kommunen for de frivillige aktører og fungerer samtidig som vores kommunikationskanal til den formidling omkring frivillighed, som man gerne vil have ud til borgere

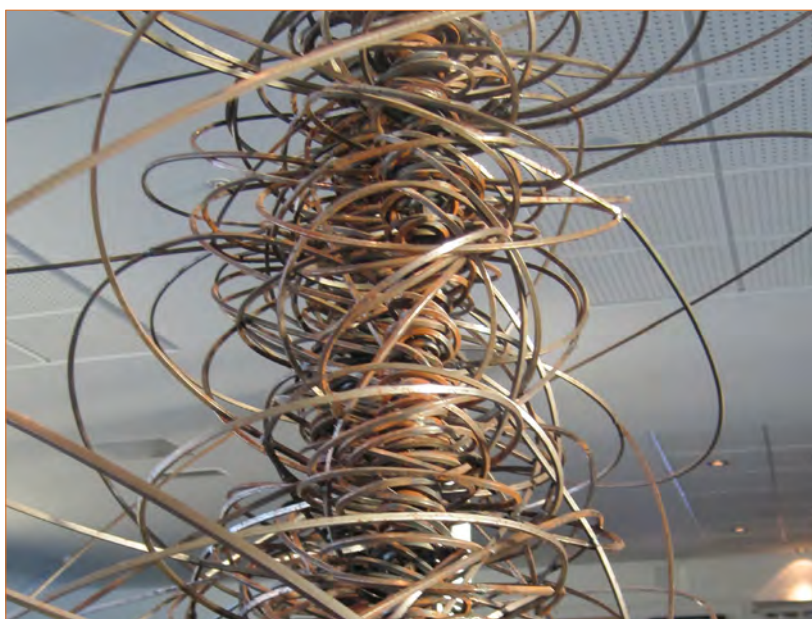
og forskellige aktører på Frederiksberg, der er involveret eller interesseret i frivilligt arbejde.

Frivillighedsportalen er løbende blevet udviklet, og Frederiksberg Kommune er en af de få pilotkommuner i landet, som opererer med en online portal, hvor det er muligt at søge systematisk efter netop de opgaver og frivilligområder i byen, som folk måtte være interesserede i. Portalen har også en kortfunktion i søgningen, så det er muligt at se, hvor de forskellige frivilligjobs er placeret i byen.

Teknisk er „Jobbanken“ på Frederiksberg Frivillighedsportal et udtræk fra den nationale jobportal frivilligjob.dk af stillinger lokaliseret på Frederiksberg. En service som gør, at byens borgere har et sted, hvor det er let og overskueligt at se, hvilke frivillige jobs der findes i byen, og hvor de er lokaliseret. Derfor er portalen et vigtigt element i at udbrede frivilligheden på Frederiksberg, og den bidrager til at gøre det nemt at være frivillig på Frederiksberg.

MARKEDSFØRING AF ET NYT INITIATIV

Da jeg startede FRIVILLIGmatch Frederiksberg, var den første store opgave at udbrede kendskabet til det her helt nye tilbud. Derfor brugte jeg meget tid på at være opsøgende, for at nå ud til byens borgere og frivillige foreninger og institutioner. Vi har blandt andet orienteret om tilbuddet i kommunens husstandsdelte magasin „By og Kultur“, i det offentlige rum på kommunens

plakatsøjler, på velkomstmøder for nye borgere, i lokalavisen, i Frederiksberg lokal TV, på kommunens og bibliotekets Facebooksider, på Frederiksbergs frivillighedsportal, i bibliotekets nyhedsbrev, på kommunens og bibliotekets hjemmeside. Derudover holdt jeg oplæg i forskellige mødefora internt i kommunen for ansatte, der på forskellig vis har direkte kontakt med borgere.

For at skabe genkendelighed omkring tilbuddet har vi udviklet et logo og et design med FRIVILLIGmatch Frederiksberg, som går igen på alt materiale eller merchandise såsom kuglepenne, bogmærker, postkort, plakater med videre.

REKRUTTERING AF FRIVILLIGE

For at kunne få overblik over efterspørgslen efter frivillige på Frederiksberg er foreningerne og kommunens institutioner blevet opfordret til og vejledt i at bruge jobportalen frivilligjob.dk til at rekruttere frivillige og annoncere deres frivillige jobs derpå. Lægges opslag ikke op på denne portal, kommer de ikke automatisk over på Frederiksberg frivillighedsportal, hvor FRIVILLIGmatch opererer fra, og er derfor heller ikke tilgængelig for interesserede borgere og frivillige, der ønsker at blive matchet med et relevant frivilligjob. Det er et løbende arbejde at orientere de frivillige foreninger og kommunale institutioner om denne mulighed, da der udskiftning blandt de ansvarlige i foreningerne og de kommunale institutioner. Det er også tydeligt at se, at nogle foreninger og kommunale institutioner let kan se formålet med at slå deres frivillige jobs op online, så det kommer over på Frederiksberg frivillighedsportal, mens andre foreninger og institutioner foretrækker at rekruttere frivillige, som de altid har gjort via medlemsblade, annoncer i lokalavisen m.v.

HVORDAN ER DET GÅET?

Der har indtil dags dato (11/01 2019) været 192 mennesker, der har kontaktet frivillighedskoordinatoren for at få hjælp til at blive frivillig på Frederiksberg. 63 % af henvendelserne har været fra kvinder, 37 % af henvendelserne fra mænd. 83 % af vejledningerne er foregået på dansk, mens de resterende 17 % er foregået på engelsk. Ikke alle har ønsket at opgive deres alder, men vi ved, at 20 % af henvendelserne er fra folk under 30 år, 30 % af henvendelserne er fra folk mellem 30-59 år, og 28% af henvendelserne er fra folk på 60 år og opefter. De resterende 22 % har ikke ønsket at opgive deres alder. Desuden ved vi, at 64 % af henvendelserne er foregået via personlig vejledning, mens de resterende 36 % vejledninger er sket over e-mail og/eller telefon. Dette skyldes, at nogle har foretrukket at kunne gøre det hjemmefra fremfor at komme op på biblioteket til en samtale. De har således ønsket at have en telefonsamtale med frivillighedskoordinatoren og på den baggrund modtage en mail med mulige frivillige jobs.

Erfaringerne viser, at langt de fleste af de frivillige, der har været i kontakt med FRIVILLIGmatch Frederiksberg, har ønsket at indgå i frivilligt arbejde, fordi de gerne ville gøre en forskel, og fordi de gerne selv ville indgå i nye fællesskaber. Desuden er det kendetegnende for flere af henvendelserne, at de kommer fra førstegangsfriwillige. Borgerne har brugt FRIVILLIGmatch Frederiksberg som en måde til at finde ud af, hvad de har interesse i, samt hjælp til at finde frem til det frivillige arbejde, som de gerne vil i gang med.

HVOR ER VI NU?

Med udviklingen af FRIVILLIGmatch har kommunen fået en fysisk indgang, som supplerer den digitale frivillighedsportal og stimulerer det frivillige arbejde ved at gøre det nemmere for folk, som ønsker at gøre en frivillig indsats i byen.

Vi forventede fra starten, at tilbuddet hovedsageligt ville blive brugt af ældre borgere, der ikke var trygge ved at begå sig på internettet, men vi er løbende blevet overrasket over, at det ikke er tilfældet, idet aldersfordelingen har vist sig at være mere spredt. Ligeledes havde vi ikke forudset, at 17 % af henvendelserne ville komme fra engelsktalende personer. Der er tale om studerende eller medfølgende ægtefolk, hvor manden eller kvinden har fået job i Danmark, og deres ægtefælle ønsker at bruge det frivillige arbejde til at lære nogle danskere at kende, for på den måde at øve dansk kundskaber og samtidig bidrage til lokalsamfundet. Det er især yngre mennesker. Hele 52 % af de engelsktalende personer er under 30 år.

FRIVILLIGmatch Frederiksberg er nu i drift og er blevet en naturlig del af de muligheder, som Biblioteket Frederiksberg tilbyder. Fremover vil alle borgere, der henvender sig omkring frivilligt arbejde blive hjulpet ind i de fællesskaber, som frivilligt arbejde medvirker til, hvor de er med til at gøre en forskel på den måde, som de selv har lyst til. ■

Rollen som frivilligkonsulent

Center for Frivilligt Socialt Arbejde har udgivet en inspirerende håndbog, der er tænkt som en hjælp til de kommunale medarbejdere, hvis arbejdsområde er den frivillige verden. Bogen afdækker jobbets mangeartede funktioner og giver råd til det daglige arbejde i felten. Fokus er på det sociale og sundhedsmæssige område, men frivilligkonsulenter, der arbejder inden for folkeoplysning, idræt, kultur, boligsociale område og lokalmiljø, kan ligeledes have glæde af bogen, da bogen arbejder med et bredt frivillighedsbegreb.

Bogens 5 kapitler giver brugbare ideer og refleksioner til det daglige arbejde, suppleret med interview med frivilligkonsulenter:

Kapitel 1 Hvem er frivilligkonsulenten? Introduktion til arbejdet som frivilligkonsulent, herunder prioritering af arbejdsopgaver.

Kapitel 2 Hvordan leder du en frivilligkonsulent?

Baggrunden for dette leder-kapitel er, at frivilligkonsulenten er en ny type medarbejder i kommunalt regi. Vedkommende har større autonomi i sine arbejdsopgaver end øvrige medarbejdere og ofte ud af huset-opgaver. Det kræver forståelse fra lederside – og fra arbejdskollegaer.

Kapitel 3 Dit daglige arbejde som frivilligkonsulent

Hvordan klarer man sine 4 roller som netværksbestyrer, playmaker, kommunikator og koordinator i en travl hverdag?

Kapitel 4 Frivilligkonsulentens samarbejdspartnere

Forholdet til fx kommunalpolitikere, kommunale kollegaer, den frivillige verden. Prioritering af ressourcer ift. samarbejdspartnere. Samarbejder man med de rigtige?

Kapitel 5 Frivilligkonsulentens udfordringer – og løsninger

Der oplistes 6 udfordringer og mulige løsninger ift.: uklarhed om rammer og opgaver; manglende politisk og ledelsesmæssigt fokus på samarbejde med frivilligområdet; koordination på tværs af den kommunale organisation; urealistiske forventninger til hvad de frivillige kan og vil; den eneste blandt arbejdskollegaer, der arbejder med frivillighed; kun Tordenskjolds soldater der kommer, hvad hvis de brænder ud?

– Så der er rigeligt af læsestof i håndbogen, når man har tid!

lh

Frontløbere for frivillighed

Håndbog for kommunale konsulenter, der arbejder med frivillighed

Af Dorte Nørregaard, Laura Auken og Theis Rud Lauesen

Center for Frivilligt Socialt Arbejde, januar 2019

Kan hentes på hjemmesiden for Center for Frivilligt Socialt Arbejde under

[Viden](#)

En printudgave af bogen koster 50 kr. plus ekspeditionsgebyr.

Databeskyttelsesforordningen og -loven

Vejledning rettet til foreninger

Justitsministeriet og [Datatilsynet](#) udgav i december 2018 vejledningen *Oftest stillede spørgsmål. Frivillige foreningers behandling af personoplysninger*.

Vejledningen tager fat i problemstillinger, som mange foreninger har kæmpet med og svedt over i 2018, hvor databeskyttelsesforordningen og databeskyttelsesloven trådte i kraft om foråret.

Databehandler, sletning, udsendelse af e-mails, kryptering af e-mail, brugen af cloud-tjenester, offentliggørelse af billeder, behandling af følsomme personoplysninger, de registreredes rettigheder – det er nogle af de emner, der bliver taget op i vejledningen. Justitsministeriet har været i kontakt med de større interessenter inden for det frivillige område og organisationer for på den måde at få de oftest stillede spørgsmål med i vejledningen.

Det er en fordel, at denne vejledning er skrevet til foreningslivet og eksemplerne er foreningsrelevante. Ved forklaringerne er der link til uddybende information på Datatilsynets hjemmeside.

[Vejledningen](#) kan hentes på Datatilsynets hjemmeside. Her kan man ligeledes holde sig orienteret om nyheder inden for databeskyttelse, Datatilsynets arbejde, herunder tilsynsopgaver, afgørelser og vejledninger.

lh

Ingredienser til en mere mangfoldig folkeoplysning

AF CELIA SKAARUP, udviklingskonsulent i [Dansk Folkeoplysnings Samråd](#)

Folkeoplysningens mange skoler og foreninger er overvejende 'hvide' og 'gammeldanske', så at sige. Etniske minoriteter og indvandrere deltager i mindre grad i aktiviteter på aftenskoler, i foreningslivet, på daghøjskoler, på efterskoler og i de mange andre frivillige, ikke-formelle læringsrum end majoritetsdanskere. I en tid med øget ulighed, polarisering og ekkokamre er det vigtigt, at vi hjælpes ad med at møde andre, der ikke ligner os selv, og komme folk i møde med anerkendelse og plads til forskellighed. Ligeværd og mangfoldighed bliver ofte understreget som folkeoplysende kerneværdier, men vi i folkeoplysningen henvender os, ligesom alle andre, alligevel oftest til personer, der ligner os selv.

Sidste år havde jeg æren af sammen med studentermedhjælper Katrine Weber at lave en undersøgelse for Dansk Folkeoplysnings Samråd, som så nærmere på udfordringer og gode erfaringer for, hvordan flygtninge og indvandrere inkluderes i folkeoplysning. Undersøgelsen kiggede nærmere på juridiske og økonomiske rammebetingelser samt praktiske og socio-kulturelle erfaringer. Undersøgelsen fokuserede på tre niveauer for inklusion: kontakt, deltagelse og medskabelse. Da projektet for undersøgelsen blev søsat, var der mange nyttilkomne flygtninge i Danmark, og det fik derfor også et særligt fokus i undersøgelsen. Flere af de betragtninger, undersøgelsen fandt, kan dog også bruges mere generelt til at inkludere ikke-nyttilkomne, etniske minoriteter og måske endda andre underrepræsenterede målgrupper.

”FOLKEOPLYSNING ER IKKE AT KIGGE PÅ HINANDEN – MEN AT KIGGE DEN SAMME VEJ!”

En af vores informanter gav os dette guldkorn, idet hun forklarede, at det er vigtigt at tage udgangspunkt i den fælles interesse og dermed også lade diverse forskelligheder falde i baggrunden som noget sekundært. Det fælles tredje kalder man det også. Dette kan ses som noget almenmenneskeligt, som dukker frem i debatten om polarisering generelt. Ideen om lighed kan

hurtigt forveksles med enshed, hvilket kan være en unødige vej til at grave kløfter. Vi har i dag et fint initiativ som [Frirummet](#), som skaber demokratisk dialog med særlig plads til at anerkende hinandens forskellige positioner. Her behøver man ikke nødvendigvis at være enige eller ens, og forskelligheder bremser ikke en fælles anerkendelse. Her forveksles lighed ikke med enshed. Som udgangspunkt er det godt at fokusere på den fælles interesse frem for forskelligheder. Dette gør sig også gældende, når vi skal arbejde med et mangfoldighedsperspektiv, der knytter an til etnicitet og herkomst. Det kan nogle gange betyde, at man må brede sit perspektiv lidt ud og løsne lidt på formerne. Praktiske opgaver kan være et andet og godt sted at starte. I det praktiske kan man være fælles uden nødvendigvis at skulle sætte sin ekspertviden på prøve – særligt hvis man har sproglige udfordringer.

EN FEJLAGTIG FORVENTNING OM, AT FOLK KOMMER AF SIG SELV

„Vi prøvede at sætte noget i kursuskataloget i ’85, og der kom ikke nogen.“ Dette var en holdning, en af informanterne mødte, når hun undrede sig over manglen på aktiviteter rettet mod etniske minoriteter i aftenskolen. Hvis man tænker lidt efter, er det vel næppe nogen overraskelse. Faktisk virker rekruttering altid bedst – for alle – når man hører om det fra nogen, man kender. For nogle af os gammeldanske typer ligger et frivilligt engagement lige til højrebænet, fordi det er „almindeligt“ blandt venner og familie. Ofte er det nogen, man kender, der trækker én med. Hvis man gerne vil nå nogen, man ikke kender, som kommer fra andre omgangskredse, samfundsgrupper eller -lag, må man jo opsøge dem. Personlig kontakt er den bedste måde at hverve nye ansigter på. Derfor gælder det om at finde eller skabe nye kontaktflader,

hvor man kan hilse på og gøre reklame. Det danske foreningsliv arbejder selvfølgelig ikke ud fra en primær målsætning om at inkludere så mange som muligt, men om at mødes om fælles lyst og interesse. Men for at gøre sig til for alle, der så *kunne* have lyst, må man også åbne aktivt op og gøre sig synlig og tilgængelig for nye ansigter. For at ryste posen lidt kunne man kaste sig ud i at flytte aktiviteter eller lave smagsprøver andre steder eller på andre arenaer end der, hvor man plejer.

ÅBENT FOR ALLE – MEN IKKE INKLUDERENDE OG DRAGENDE

Den samme usikkerhed omkring det ukendte gør sig gældende, selvom vi så har lokket nye deltagere ind over dørtærsklen til det nye fællesskab. Der kan sagtens være åbenhed, uden at der er en aktiv inklusion og skabelse af engagement og dermed fastholdelse. De fire F'er: fritid, forening, frivillighed og folkeoplysning kan være vildt fremmede begreber. Der kan være roller og rammer, der virker selvsagte for erfarne brugere, men som virker uigennemskuelige for udefrakommende. Det kræver dialog og forklaring, så vi kan skabe gennemskuelighed og gøre et nyt fællesskab mere nærliggende.

Fokus på *nærliggende* indhold for nye deltagere er et nøgleperspektiv, hvis man vil gøre sig øvelsen at være inkluderende. Det nære er også det hjemlige; det velkendte. For personer, der bliver læst som nydanske, kan det være dagligdagskost at blive mødt af alverdens integrationsvurderende blikke, så snart de bevæger sig uden for den hjemlige sfære, og det kan være trættende og usikkerhedsskabende konstant at føle sig sat på prøve i danskhed. For at nedtone kedelige og måske fremmedgørende sociale koder, kan man med fordel tænke i at gøre rum og aktiviteter mere hjemlige og personlige. For eksempel kan man tænke mad, indretning eller familier med ind i aktiviteterne. Man kan med fordel invitere deltagerne til selv at medtage elementer, som de tænker som hjemlige. Eller bruge et par minutter på at spørge ind til, hvordan det går på hjemmefronten. I mange andre kulturer end den danske fylder familien meget i fritiden. For kvinder kan der være et behov for at kunne tage sine børn med.

HVOR SKAL VI STARTE?

Hvis vi ser samlet på pointerne om det nære, det hjemlige og det forklarende, kan dette hjælpes godt på vej ved at finde og udpege ressourcepersoner som kan agere interkulturelle formidlere. Vi har det som sagt altid nemmere og mere nærliggende med de bånd, vi har til vores venner og fæller, så derfor kan man med fordel tænke dem ind som trædesten også, når man ønsker at skabe broer til andre.

Hvem har så ansvaret for at igangsætte udviklingen af nye målgrupper og aktiviteter i folkeoplysningen? Det har alle og ingen velsagtens. I mange tilfælde bliver der peget på kommunen som integrationsansvarlig og inklu-

sionskoordinator – og de peger som oftest fingeren den modsatte vej. Set fra mit skrivebord lader det til, at der altid efterspørges mere gennemsigtighed og bedre koordinering i samspillet mellem kommune og skole- og foreningsliv. Måske er det et lidt for letkøbt argument for stilstand. Folkeoplysende skoler og foreninger har også selv et ansvar for at inkludere andre målgrupper, hvis de forskellige organiseringsformer skal bredes ud og bæres videre. Og det er altid nemmest at starte med sig selv. Lysten til at lave noget fedt burde selvfølgelig altid være den primære motivationsfaktor for frivilligt engagement. Så det er derfor en forudsætning, at foreningen eller skolen tænker mangfoldighed som noget fedt. Dansk Folkeoplysnings Samråd har med denne undersøgelse og andre tiltag forsøgt at gøre det en lille smule nemmere at finde de rette værktøjer og virkemidler, hvis lysten skulle melde sig. ■

Rapporten „*Inklusion af flygtninge og indvandrere i folkeoplysning*“ (2018) samt 15 gode råd til at styrke inklusion kan findes på samrådets hjemmeside <https://www.dfs.dk/temaer/indvandrere-og-flygtninge/>

Frivillighed på tværs af Rudersdal

AF KRISTINA DYRLUND, Kultur- og frivilligkonsulent, Kulturområdet, [Rudersdal Kommune](#), Rudersdal Kommunes hjemmeside for [Foreninger og Frivillige](#)

I 2011 vedtog Folketinget en ændring af folkeoplysningsloven, som forudsatte, at alle landets kommuner skulle vedtage en kommunal folkeoplysningspolitik. I Rudersdal Kommune besluttede vi at benytte anledningen til at udarbejde en tværgående frivillighedspolitik, som ikke kun favner det folkeoplysende område, men alle dele af det frivillige område.

Rudersdal Kommunes Frivillighedspolitik blev vedtaget i 2013 og udstikker de overordnede rammer og værdier for vores arbejde med frivillighed. Politiken er baseret på en bred forståelse af frivillighed, der både rummer folkeoplysende foreninger, frivilligt socialt arbejde, frivillige kulturaktører samt individuelle og netværksbaseret frivillige eller de såkaldte 'frie frivillige'. Vi bruger betegnelsen 'frie frivillige' om frivillige, som yder en frivillig indsats uden at være tilknyttet en forening eller organisation.

ET BREDT FRIVILLIGHEDSBEGREB

I Rudersdal Kommune definerer vi således frivillighedsbegrebet meget bredt, og i princippet favner vores forståelse alt, hvad der har med frivillighed at gøre. I vores optik er frivillighed både den form, der er organiseret i det formelle foreningsliv, og samtidig er det også de mere uformelle og ikke-organiserede indsatser og aktiviteter. Det kan eksempelvis være den miljøbevidste borger, der samler affald i skoven, når hun alligevel er ude på sin daglige motionstur eller naboen, der tilbyder sin hjælp til de nye på vejen.

Da vi indledte processen med at udarbejde frivillighedspolitikken, gik det op for os, at der blandt foreninger, frivillige og internt i kommunens organisation eksisterede forskellige forståelser af, hvad frivillighed er. Vi oplevede eksempelvis, at frivillighed flere steder udelukkende blev betragtet som frivilligt arbejde inden for det sociale og sundhedsmæssige område, og at

flere af kommunens idrætsforeninger hverken italesatte eller opfattede deres ulønnede indsats som frivilligt arbejde.

I takt med at frivillighedspolitikken blev udarbejdet og i kraft af de tværgående indsatser, vi har igangsat med afsæt i politikken, samt den måde, vi i de senere år har arbejdet med frivillighed på, oplever vi til gengæld nu, at der i langt højere grad er skabt en fælles forståelse af, at frivillighed favner bredt og kan antage mange former.

Siden frivillighedspolitikken så dagens lys, har vi iværksat en række konkrete initiativer for at løfte værdisætningen i politikken. Vi har etableret en årlig Fest for Frivilligheden, hvor vi takker, anerkender og hylder alle frivillige i Rudersdal Kommune. Vi har stiftet en frivilligpris, som uddeles en gang årligt ved frivilligfesten på Frivillig Fredag til en person, en leder, en forening eller en netværksgruppe, som har ydet en særlig frivillig indsats i kommunen. Vi har indgået en samarbejdsaftale med Frivilligcenter Rudersdal med henblik på at sikre et endnu tættere samarbejde mellem dem og kommunen. Vi har etableret en hjemmeside for foreninger og frivillige, og vi har stiftet et tværgående frivillighedsnetværk. Især dette netværk spiller en vigtig rolle i forhold til at styrke frivilligheden på tværs af Rudersdal Kommune.

VIDENDELING PÅ TVÆRS FOR AT STYRKE FRIVILLIGHEDEN

Frivillighedsnetværket består af medarbejdere fra kommunens forskellige fagområder samt repræsentanter for aftenskolerne og de forskellige foreningers paraplyorganisationer.

Netværkets deltagere har meget forskelligartede fagligheder, jobfunktioner og baggrunde og beskæftiger sig med frivillighed på mange forskellige måder. Det giver en stor diversitet, hvilket har den fordel, at netværket ofte kan få belyst et emne i relation til frivillighed fra mange forskellige perspektiver og vinkler.

Netværket udgør et forum, hvor deltagerne får nye input og inspiration til deres arbejde med frivillighed i form af oplæg fra interne og eksterne oplægsholdere. Samtidig udveksler deltagerne erfaringer og giver hinanden sparring på, hvordan man eksempelvis kan løse en konkret problem-

stilling i relation til sit arbejde med frivillighed. Derudover fungerer netværket som en slags idégenerator, der løbende bidrager med input og idéer til nye tværgående frivillighedsindsatser i kommunen.

Den viden, erfaring og inspiration, der bliver delt på møderne, deler deltagerne efterfølgende i det bagland, de hver især repræsenterer. På den måde spiller netværket en vigtig rolle i forhold til at skabe en bred viden på tværs i hele kommunen både internt og eksternt, som er med til at opkvalificere det generelle frivillighedsområde i Rudersdal. Vi er mere opdateret på, hvad der sker i andre dele af kommunen, med hensyn til hvilke projekter og indsatser der er i gang, og lærer samtidig af hinandens erfaringer.

ÉN HOVEDINDGANG TIL FRIVILLIGHED

„Det er enkelt at være frivillig i Rudersdal Kommune“. Sådan lyder en af de fire værdier i Rudersdal Kommunes frivillighedspolitik. En anden lyder „Det aktive medborgerskab og det frivillige initiativ understøttes“. Men hvordan gør vi det nemt at være frivillig i Rudersdal Kommune, og hvordan understøtter vi bedst muligt de utallige frivillige initiativer – både dem, der allerede eksisterer, og dem, der hele tiden skyder op?

Med en ambition om at gøre det nemmere at være frivillig og skabe endnu bedre rammer for at frivilligheden kan udfolde og udvikle sig, har vi de senere år haft fokus på at styrke den interne organisering og den tværgående koordinering af arbejdet med frivillighed.

Selvom politikken var vedtaget, og frivillighedsnetværket nedsat, blev det efterhånden tydeligt for os, at der manglede noget på tværs af organisationen, som kunne samle trådene i forhold til frivillighed. For et par siden besluttede Kommunalbestyrelsen derfor at samle det overordnede ansvar for de tværgående indsatser og opgaver i relation til frivilligheden i kommunens kulturområde og dermed indføre én hovedindgang til frivilligheden i Rudersdal. Dog samtidig med de mange øvrige eksisterende døre, man fortsat kan gå ind ad i fagområder, kultur- og fritidsinstitutioner, børneinstitutioner, skoler, pleje- og aktivitetscentre m.v. Derudover blev der nedsat en styregruppe, som har ansvaret for at sikre den tværgående koordinering af arbejdet med frivillighed. Styregruppen består af cheferne for de fire fagområder, som i kraft af deres virke og fagfelt har stor berøring med frivillige.

Tidligere har der i højere grad været en fragmentering af frivillighedsområdet, hvor ansvaret var spredt ud på flere fagområder. Med beslutningen om én indgang blev det overordnede ansvar placeret i ét fagområde, og det ansvar stiller høje krav til området om at sikre, at alle frivillige interesser bliver varetaget og synliggjort.

Kulturområdet fungerer dermed som foreningernes og de frivilliges hoveddør til kommunen, uanset hvilken type frivillighed der er tale om. Vi har som kulturområde ansvaret for at hjælpe foreninger og frivillige videre i det kommunale system, hvad enten det er en forening, der ønsker at bygge et nyt klubhus, en frivilligruppe, der skal søge om tilladelse til lukning af en vej, eller en borger, der ønsker at blive frivillig, men ikke kender mulighederne. Vi har det overordnede kendskab og overblik og dermed ligger der i ansvaret også at være en fordelingscentral for henvendelser.

SYNLIGHED VIA KOMMUNIKATION OG FORMIDLING

Som et led i vores arbejde med at gøre det lettere at være frivillig i Rudersdal har vi på det seneste haft fokus på at skabe en større synlighed via formidling. Vi har i den forbindelse etableret en tværgående frivillighedshjemmeside, hvor vi har samlet alt relevant information for foreninger og frivillige ét sted med henblik på at gøre det lettere for dem at finde de oplysninger, de har brug for. Formålet er også at gøre det tydeligere, hvor man som forening og frivillig kan få hjælp, og hvordan vi i Rudersdal Kommune arbejder med at understøtte frivilligheden.

ANERKENDELSE AF DEN FRIVILLIGE INDSATS

Rudersdal er beriget med et bredt og engageret fundament af frivillige, som vi ser som en gave for kommunen. Frivillighed repræsenterer en stor værdi både for dem, der modtager, og for dem, der bidrager med en frivillig indsats. Budskabet om at frivillighed netop rækker begge veje, forsøgte vi at illustrere ved markeringen af Frivillig Fredag i 2017. Her designede vi en frivillighedskop med teksten „Jeg får“ på koppens ene side og teksten „Jeg gi'r“ på modsatte side. Koppen blev givet til alle de frivillige i kommunen, som en tak for deres store indsats og ikke mindst som en måde at anerkende de frivillige på.

Hvordan vi i fremtiden end vælger at anerkende og understøtte det frivillige initiativ, vil det fortsat være en høj prioritet for os. For vi betragter frivilligheden som uvurderlig for fællesskabet, for det enkelte menneske og for kommunen som helhed. ■

[Randers Kommune](#)

Genbrug i parken – kulturhistorie i bevægelse

Randers Kommune åbnede i januar i år et noget anderledes parkouranlæg i den lokale park Tronholmparken, der er lige ved siden af Randers Bro.

Elementerne, som parkouranlægget er opbygget af, har nemlig lokal-historisk værdi og referencer, da det er genstande som rør, vindmøllevinger, møllesten, togvogn, reb, der alle stammer fra Randers Kommunes store industrivirksomheder. Ideen til anlægget er kommet fra parkourudøverne i [Randers gymnastiske Forening \(RgF\)](#), der ønskede at skabe et anlæg, der stiller andre krav end traditionelle anlæg. De har med industritingene lavet et unikt og ikke-standardiseret parkouranlæg, som de regner med, at andre af landets parkourudøvere vil komme og prøve kræfter med. Man skal bruge en kreativ tilgang for at klare forhindringerne.

Anlægget er ikke kun forbeholdt parkourudøvere. Andre er velkomne til at prøve kræfter med de nye elementer. Randers Kommune advarer dog om, at man skal være opmærksom på, at tingene kan være glatte i efterårs- og vinterperioden.

Nordea-fonden har støttet initiativet med 1.091.200 kr. til anlæggets etablering og 300.000 kr. til vedligeholdelse de første 5 år. Randers Kommune og lokale virksomheder har ligeledes bidraget med penge.

Tronholmparken er et større rekreativt område, hvor der foruden nu parkour er et beachområde, et gummiløbebånd, basketkurve og græsarealer til boldspil tæt ved Randers Bro og ned til Gudenåen.

Randers gymnastiske Forening har omkring 3.800 medlemmer og udbyder svømning, gymnastik, fitness og parkour. Der er 140 parkourudøvere i foreningen. I 2022 kan foreningen fejre sit 150 års jubilæum.

lh

Det kriminalpræventive perspektiv

Lokalråd

Det Kriminalpræventive Råd har udgivet folderen [Lokalråd. Introduktion til det lokale samarbejde](#). Folderen forklarer, hvordan lokalrådene arbejder, deres mål, rådernes samarbejdspartnere etc. Derudover er der en række ideer til, hvordan man kan skærpe arbejdet i lokalrådene og holde udbytterige møder. Så folderen kan være af interesse for nytiltrådte medlemmer, „gamle“ medlemmer af rådene, og andre, der gerne vil vide, hvad lokalrådene laver.

Lokalrådene blev oprettet i forbindelse med politireformen tilbage i 2007. Der er normalt 1 lokalråd i hver kommune. Lokalrådene skal forkorte afstanden mellem politi og lokalsamfund, fordi politikredsene som følge af reformen blev større. De er sammensat, så arbejdet med det kriminalpræventive arbejde bliver bredt ud på flere samarbejdspartnere: politi, kommune og lokale aktører.

Lokalrådene holder årlige møder, hvor det er de lokale behov og indsatser for forebyggelse og bekæmpelse af kriminalitet, der drøftes og koordineres. Rammerne for lokalrådenes arbejde sættes af kredsraadene, der er 1 af i hver politikreds.

Arbejdet i lokalrådene drejer sig bl.a. om at:

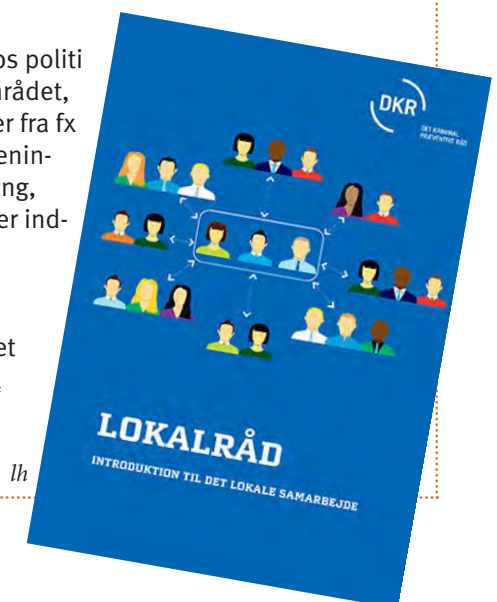
- tilrettelægge det kriminalpræventive samarbejde i lokalområdet
- udarbejde operative mål på baggrund af kredsraadets strategiske mål
- være opdateret om kriminalitet, sociale og uddannelsesmæssige forhold i lokalområdet
- sikre, at borgerne bliver inddraget i det forebyggende arbejde mest muligt
- sørge for at nødvendige kriminalpræventive enheder og samarbejdsfora, der kan håndtere praktiske opgaver og problemstillinger lokalt, oprettes.

HVEM ER MED?

Foruden repræsentanter fra ledelsesniveauet hos politi og kommune (fx socialområdet, børne- og ungeområdet, teknik & miljø, kultur & fritid) er der repræsentanter fra fx boligorganisationer, frivillige foreninger, idrætsforeninger, uddannelsesinstitutioner, handelstandsforening, erhvervsliv med i rådet enten som fast medlem eller indkaldt ad hoc.

Kilde

Man kan læse mere om lokalråd og kredsråd på Det Kriminalpræventive Råds hjemmeside www.dkr.dk hvor der også findes materialer om nabohjælp, it-kriminalitet etc.

lh

Kolding Kommune

Synligt og enkelt – vis puljerne frem

Kolding Kommune holdt for første gang et puljetræf, Puljens Dag, den 4. februar 2019 kl. 19.00-21.00, hvor kommunens borgere og foreninger kunne høre om kommunens 16 forskellige puljer. Kommunen ønskede med Puljens Dag at synliggøre puljerne for borgere og foreninger samt vise, at det er enkelt at søge tilskud. Kommunens Fundraising-enhed deltog ligeledes for at gøre opmærksom på muligheden for supplerende tilskud. Omkring 200 borgere mødte frem for at tale med relevante forvaltningsmedarbejdere om, hvilke puljer man kan søge penge fra, og hvordan man gør det.

By- og Udviklingsforvaltningen har tidligere holdt et lille møde om puljer. Denne gang var det så alle kommunens puljer – på tværs af områder og forvaltninger – der kunne spørges til.

På <https://www.kolding.dk/om-kommunen/okonomi/fundraising/puljer> er en samlet oversigt over Kolding Kommunes puljer.

lh

Fritid & Samfund inviterer til workshoppen

Folkeoplysningsloven

– Hvilke problemer kan der være med at tolke den?

Det kan i dag være svært at få hjælp til, hvordan man kan tolke folkeoplysningsloven i forbindelse med konkrete sager, tilskudsmodeller, lokaler og anlæg m.v. Hverken Kulturministeriet eller Kommunernes Landsforening har ønsket at påtage sig denne vejlederrolle, og derfor arrangerer Fritid & Samfund denne workshop.

Gennem oplæg, cases og erfaringsudveksling vil vi på workshoppen give medlemmer af § 35, stk. 2-udvalg (folkeoplysningsudvalg) og andre interesserede mulighed for at blive klogere på, hvordan loven kan tolkes, og hvordan den kan bruges på den mest hensigtsmæssige måde.

Før afholdelsen af workshoppen vil der være mulighed for at fremsende spørgsmål til de to workshopstyreere, så deltagerne kan få en grundig behandling af de spørgsmål, de ønsker at stille. Desuden vil der i forløbet være gode muligheder for at få kendskab til, hvordan andre kommuner tolker og administrerer loven.

MÅLGRUPPE

Alle er velkomne, men erfarne medlemmer af § 35, stk. 2-udvalg samt de administrative medarbejdere på området vil få størst udbytte af workshoppen.

INDHOLD

Workshoppen bygger primært på deltagernes spørgsmål. Desuden vil følgende emner blive berørt:

- Hvilke betingelser skal være opfyldt for at blive godkendt som folkeoplysende forening/oplysningsforbund?
- Tilhørsforholdskriteriet – hvordan skal det forstås?
- Hvornår er der tale om kommercielle eller antidemokratiske aktører?
- Hvordan lever kommunerne op til de skærpede tilsynskrav?
- Hvordan kan tilsynsarbejdet tilrettelægges?
- Erfaringer med offentliggørelse af regnskaber og anvisning af lokaler.
- Lokaler og anlæg – herunder metoder for anvisning af faciliteter. Anvisning af lokaler sker efter forskellige principper. Findes der en retfærdig fordelingsprocedure?
- Tilskud til private lokaler.
- Opkrævning af gebyrer for kommunale lokaler – fordele og ulemper.
- Betingelser for facilitetsanvisning generelt og til ikke-folkeoplysende foreninger.
- Hvilke tilskudsformer- og modeller kan med fordel bruges?
- Partnerskaber mellem kommune og foreningsliv. Hvad er et partnerskab? Erfaringer med partnerskaber mellem foreninger/oplysningsforbund/kommunen.
- 25-års-reglen – fordele og ulemper? Hvordan kan den administreres?

UNDERVISERE

Søren Gøtzsche, konsulent, Furesø Kommune
Kai Raun, konsulent, Fritid & Samfund.

KURSUSSTED

Roskilde-området. Nærmere oplysninger om kursusstedet kommer senere.

TIDSPUNKT

Mandag den 3. juni 2019 kl. 17.00-21.00

PRIS

Pris for medlemmer af Fritid & Samfund 1.295 kr.
For ikke-medlemmer 1.595 kr.
Priserne er inkl. 2-retters menu.

RABAT

Deltager samme kommune med 3 personer eller derover, opnår man rabat på deltagerprisen.

TILMELDINGSFRIST

Seneste tilmeldingsfrist er den **1. maj 2019**.

Mail oplysningerne i tilmeldingskuponen til fritid@fritid-samfund.dk
For yderligere oplysninger kontakt Fritid & Samfund tlf.: 61 51 85 50 eller se kursusopslaget på vores hjemmeside www.fritid-samfund.dk

Kurset kan også købes til afvikling i kommunerne.

<i>Tilmeldingskupon for kursusnr. 201910</i>	
Navn	
Adresse	
E-mail	
Tlf.nr.	
Kommune	EAN
Funktion/udvalg	

Tilmeldingen er bindende efter tilmeldingsfristens udløb.

Ret til ændringer forbeholdes.

Fritid & Samfund er landsforeningen på kultur- og folkeoplysningsområdet, der arbejder på at styrke den del af kultur-, folkeoplysnings- og fritidspolitikker, der drejer sig om befolkningens aktive deltagelse i de folkeoplysende og kulturelle aktiviteter.

Fritid & Samfund arbejder bl.a. med kultur- og fritidsplanlægning, processtyring ved udarbejdelse af politikker, forsøgs- og udviklingsopgaver, synliggørelse af områdets nytteværdi, projektevaluering, kursus- og foredragsvirksomhed.

Yderligere informationer om medlemskab og
Fritid & Samfunds arbejde kontakt:
Fritid & Samfund tlf.: 61 51 85 50 fritid@fritid-samfund.dk
www.fritid-samfund.dk

kultur & fritid/Tidsskriftet Folkeoplysning udgives af
Landsforeningen Fritid & Samfund, Jagtvej 12, 8270 Højbjerg
tlf.: 61 51 85 50 www.fritid-samfund.dk
Sekretariatsleder: Steffen Hartje

Redaktion Steffen Hartje (ansv.)

Fritid & Samfunds holdning udtrykkes i lederen. Øvrige artikler og indlæg udtrykker ikke nødvendigvis Fritid & Samfunds synspunkter.

Lay-out Lene Holm

Fotos Fritid & Samfund, hvis ikke andet er angivet.

Abonnement **kultur & fritid** udkommer 3 gange om året til medlemmer af Fritid & Samfund og andre med interesse for kultur, samfund og folkeoplysning.
Årsabonnement 220 kr. i 2019. ISSN 1903-7317